C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-511/2025 Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni
1-22154219-03-1r-12062025 Judecător: Lucia Danilișin

D E C I Z I E
În numele Legii

25 septembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc

examinând, în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul inculpatului Vacari Garic declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022 în cauza penală privind condamnarea lui:

Vacari Garic ***,** a.n. *****, c/p *****, originar și domiciliat în sat. *****, raionul Dondușeni, divorțat, studii medii incomplete, ne angajat în câmpul muncii, ne supus serviciului militar, anterior judecat, cetățean al Republicii Moldova,

- în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal,-

Cauza a fost examinată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 24*.02.2020-15.12.2022*;
În instanța de recurs: *12.06.2025-25.09.2025*.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursurilor, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022 Vacari Garic a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 03 (trei) luni.

În temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită lui Vacari Garic prin prezenta sentință, a fost adăugată pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Edineţ, sediul Dondușeni din 17.02.2021, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 03 (trei) ani 03 (trei) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus calcularea termenului executării pedepsei din 15 decembrie 2022, cu luarea imediată a lui Vacari Garic sub arest din sala de judecată.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Şevciuc Valeria şi s-a încasat din contul lui Vacari Garic în beneficiul acesteia prejudiciul cauzat în sumă de 7030 (șapte mii treizeci) lei.

S-a încasat de la Vacari Garic în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1078 (una mie șaptezeci şi opt) lei.

De asemenea prin sentință a fost soluționată soarta copurilor delicte.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Vacari Garic la data de 07.09.2021, între orele 09.45 – 15.00, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, prin accesul liber al ușii neîncuiate a pătruns în incinta cantinei de pe teritoriul Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din sat. Țaul, raionul Dondușeni, de unde tainic a sustras un ghiozdan din piele, ce aparține studentei acestei instituții Șevciuc Valeria, costul căruia constituie 240 lei, în care se aflau și alte bunuri, după cum urmează: un portmoneu cu costul de 140 lei; un modem router WI-FI de model „Huawei”, în care era inclusă cartela SIM Orange cu nr.*****, cu costul de 150 lei; un buletin de identitate pe numele lui Șevciuc Valeria, cu costul pentru perfectare de 130 lei; bani în sumă de 200 lei și 300 euro, echivalentul a 6300 lei. În urma sustragerii bunurilor menționate, părții vătămate Șevciuc Valeria, i-a fost pricinuită o daună materială considerabilă în sumă totală de 7 60 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Vacari Garic ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal al RM - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârşită de două persoane, prin pătrundere în încăpere cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.*

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul Vacari Garic a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1]

Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, inculpatul Vacari Garic la data de 22.05.2025 a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat micșorarea termenului de pedeapsă.

Argumentele părților:

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul inculpatului Vacari Garic, ca fiind depus peste termen reieșind din următoarele considerațiuni:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364^1 alin. (10), (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită. Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 și 448.

Conform art.448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este depus peste termen.

Conform art. 439 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii. Data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului **se** reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător.

În acest sens se remarcă că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Succesiv, potrivit regulii generale prescrise de art. 402 din Codul de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) din Codul de procedură penală, unde se specifică că apelul/recursul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel/recurs constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul/recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

La caz, Colegiul penal a reținut că sentința de condamnare în privința inculpatului Vacari Garic în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal a fost pronunțată integral la data de 15 decembrie 2022.

Din conținutul proceselor-verbale ale ședințelor de judecată rezultă că, inculpatul Vacari Garic a fost prezent atât la examinarea cauzei în fond, cît și la pronunțarea sentinței.

Concomitent instanța de recurs relevă că, în aceiași zi inculpatului Vacari Garic sub semnătură i-a fost înmânată copia sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului *(f.d.45, vol.II)*.

Reieșind din prevederile art. 439 alin. (1) Cod de procedură penală Colegiul penal notează că, în speță termenul de declarare a recursului pentru inculpatul Vacari Garic Ia început să curgă din data de 16 decembrie 2022 și s-a finisat la data de 30.12.2022, inclusiv, pe când legalitatea sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022 a fost contestată cu recurs de către inculpatul Vacari Garic abia la data de 22.05.2025, adică peste termenul legal, fără a solicita repunerea acestuia în termen.

Subsecvent Colegiul penal menționează că, recursul inculpatului Vacari Garic a fost declarat inclusiv în afara termenului stipulat la art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală. Or, după cum s-a constatat supra, procedura de executare a pedepsei stabilite lui Vacari Garic prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul

Dondușeni din 15 decembrie 2022 a fost începută la data de 15 decembrie 2022, pe când cererea de recurs a fost depusă la 22.05.2025, adică după 2 ani 5 luni și 10 zile de la începerea procedurii de executare a pedepsei.

În situația creată, Colegiul consideră că scopul depunerii recursului nu este altceva decât o încercare de reluare a examinării unei cauze pe care există o sentință definitivă de condamnare.

În acest sens instanța de recurs notează că, termenul de apel/recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși apelul/recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca depus peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, și doar atunci cînd recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (1) şi (2) Cod de procedură penală prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Respectiv, potrivit formalismului legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar Colegiul penal reiterează că, prin admiterea unui recurs tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă se notează că, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor și a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franței, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).*

Așadar, raportând materialele cauzei la textele de procedură penală indicate mai sus și statuările din jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului Colegiul penal reține că, în speța discutată termenul de declarare a recursului a fost omis din circumstanțe care sunt imputabile inculpatului, și nicidecum instanței de judecată.

Prin urmare se conchide că, recursul inculpatului Vacari Garic declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022 nu se încadrează în termenul legal, fiind depus peste termen, iar repunerea acestuia în termen în prezenta speță ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârii judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO *(hotărârea Ghirea versus Republica Moldova)* urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CEDO.

Astfel, instanța nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs depusă de inculpatul Vacari Garic, deoarece instanța de recurs nici nu purcede la examinarea fondului recursului, pentru că soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul inculpatului Vacari Garic ***** declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022 ca fiind depus peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul inculpatului Vacari Garic declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 15 decembrie 2022 adoptate în cauza penală în privința lui Vacari Garic se respinge ca fiind depuse peste termen, cu menținerea respectivei sentințe și respectivei încheieri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**